

Міністерство освіти і науки України
Інститут спеціальної педагогіки НАПН України

**НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 5-9 (10) КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ
ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ З
ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ**

ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ
6-7 клас

Укладачі: **Чеботарьова О.В.**, кандидат педагогічних наук,
ст. наук. співробітник Інституту спеціальної педагогіки НАПН України;
Світа Г. М. – вчитель трудового навчання Бориславської спеціальної
загальноосвітньої школи-інтернату I-III ступенів.

Київ - 2015

Варіативні модулі

Технологія виготовлення виробів в техніці декупажу

(6 клас)

Пояснювальна записка

Зміст модуля передбачає ознайомлення учнів 6 класу з технологією виготовлення виробів в техніці декупажу та оздоблення ними класних кімнат, майстерень.

Слово *decoupage* походить від французького «вирізувати». Декупаж - це мистецтво прикрашання предметів шляхом наклеювання вирізок кольорового паперу в поєднанні зі спеціальними ефектами, такими як розфарбовування, вирізання, покриття декоративними лаками та ін. За допомогою техніки декупажу можна оздобити предмети інтер'єру, подарунки, особисті речі, побутове приладдя, посуд, іграшки та ін.

Заняття технікою декупажу, які мають корекційно-розвивальну спрямованість для учнів з порушеннями психофізичного розвитку, сприятимуть естетичному розвитку дитини, формуванню емоційно-вольової сфери, удосконаленню психомоторики, особистісному зростанню школяра в цілому. Техніка декупажу сприяє розвитку точності рухів та зорово-моторної координації в учнів.

Декупаж відкриває перед дитиною широке поле для реалізації ідей по дизайну інтер'єру. Отже, декупаж - це один із способів використання творчо-індивідуального стилю у процесі декорування повсякденних речей. Ця технологія вимагає відносно невеликих витрат, її можна виконувати не тільки в шкільних умовах, але й вдома на різноманітних предметах побуту.

Декупаж можна зробити за допомогою серветки, картинки, шматочка тканини, що зробить подарунок, предмет, а також інтер'єр оригінальними і привабливими.

На кожному уроці має бути практична робота. Її зміст визначається вчителем самостійно залежно від теми уроку та виду робіт, що виконуватимуться під час уроку.

Під час виконання практичних робіт необхідно приділяти увагу правилам безпечної праці, організації робочого місця.

Тематичний план

№ з. п.	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Основи технології виготовлення виробів у техніці декупажу	8
2	Розділ 2. Проектування і виготовлення виробу технікою декупажу. Декорування пластикової і фарфорової тарілки.	20
3	Розділ 3. Презентація виготовлених виробів	2
	Всього	30

Програма

№ з.п.	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
1	8	Розділ 1. Основи технології виготовлення виробів у техніці декупажу. Декорування предметів. Загальні відомості про декупаж. Історія виникнення техніки. Застосування для різних матеріалів - дерево, скло, залізо, пластик. Сучасні школи декупажу. Види, стилі і ефекти декупажу. Матеріали та інструменти необхідні для роботи в техніці.	Учень: характеризує сучасні види декорування виробів; підбирає та обґрунтовує вид оздоблення виробу; оздоблює виріб	Розширення уявлень про предмети навколишнього середовища на основі збагачення знань про декорування предметів. Розвиток словникового запасу на основі знань технології виготовлення предметів (назви способу діяльності).
	20	Розділ 2. Проектування і виготовлення виробу технікою декупажу. Вибір теми проекту. Декорування пластикової і фарфорової тарілки. Обґрунтування теми. Вимоги до проектного виробу. Планування роботи з виконання проекту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук подібних виробів. Визначення найкращих ознак у кожному зразку. Аналіз конструкції та форми виробу. Конструювання виробу: форми, вибір способу з'єднання деталей. Виконання графічного зображення виробу. Добір конструкційних матеріалів для виробу. Виготовлення виробу . Контроль якості окремих деталей та виробу загалом. Розрахунок орієнтовної вартості витрачених матеріалів.	Учень : здійснює дослідження; обґрунтовує вибір теми проекту; розробляє вимоги до виробу; проектну документацію; складає план роботи з виконання проекту з визначенням термінів; здійснює пошук виробів-аналогів; конструює виріб; виконує графічне зображення задуманої форми деталей та виробу; добирає і готує матеріали та інструменти для роботи; виготовляє виріб; контролює якість виробу; виконує розрахунок орієнтовної вартості витрачених матеріалів організовує робоче місце; дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог	Розвиток особистісних якостей: охайності, цілеспрямованості, бажання виконувати роботу. Розвиток загальнотрудових умінь на основі виконання завдань за інструкційною картою, самостійно складеним планом роботи. Розвиток творчих здібностей, оригінальності, ініціативності, вміння доводити свою точку зору. Активізація творчого мислення та уяви, вміння знаходити закономірність. Розвиток естетичного смаку, навичок у формуванні стилю, почуття прекрасного.

	2	Розділ 3. Презентація виготовлених виробів та оцінювання результатів проектної діяльності. Презентація проекту. Аналіз результатів проектної діяльності. Самооцінювання й оцінювання результатів проектно-технологічної діяльності.	Учень: презентує проект; застосовує комп'ютерну техніку в підготовці і під час презентації результатів власної діяльності; аналізує та обґрунтовує необхідність аналізу результатів проектної діяльності; готує виріб до презентації; презентує свій виріб; здійснює самооцінку виробу	
--	---	---	--	--

Орієнтовний перелік об'єктів проектування:

Вироби для інтер'єру шкільних приміщень, предмети декоративно-ужиткового та ужиткового призначення тощо.

Інструменти

Відповідно до обраних технологій виготовлення задуманого комплексного виробу: дрібний наждачний папір, губка, ґрунтовка, клей для декупажа або ПВА, пензлики, акрилові фарби, лак, обраний для декорування предмет і вподобана картинка.

Матеріали

Відповідно до обраних технологій виготовлення задуманого виробу.

Технологія виготовлення солодких подарункових композицій (6 клас)

Пояснювальна записка

Зміст модуля передбачає ознайомлення учнів 6 класу з технологією виготовлення солодких подарункових композицій. Композиція зроблена власноруч – відмінний та незвичайний подарунок, який можна подарувати на будь-яке торжество, будь-то сімейне чи шкільне свято. Зробивши букет з цукерок своїми руками, на будь-яке свято, можна внести нотку незвичайного.

На сьогодні виготовлення квітів з цукерок є надзвичайно актуальним. Навчання відповідній технології є захоплюючим та пізнавальним.

У розділі «Проектування і виготовлення подарункової солодкої композиції» учні мають можливість розробити варіанти подарункових композицій. Змінюючи порядок вивчення тем, такий проект може мати практичне застосування.

Трудове навчання у 6 класі базується на практичній діяльності учнів. На кожному уроці має бути практична робота. Її зміст визначається вчителем самостійно залежно від теми уроку та виду робіт, що виконуватимуться під час уроку. Засвоєння теоретичного матеріалу доцільно проводити під час практичних робіт, не витрачаючи на це окремого навчального часу. Однак не виключається можливість проведення уроків засвоєння нових знань, під час яких учитель може розкрити навчальний матеріал усього модуля або його окремої частини.

Під час виконання практичних робіт необхідно приділяти увагу правилам безпечної праці, організації робочого місця та санітарно-гігієнічним вимогам під час виконання робіт із ґрунтом та саджанцями.

Тематичний план

№ з. п.	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Основи технології виготовлення подарункових композицій	8
2	Розділ 2. «Проектування і виготовлення пасхально- подарункової солодкої композиції»	20
3	Розділ 3. Презентація виготовлених виробів	2
	Всього	30

Програма

№ з.п.	К-ст ь год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
1	8	Розділ 1. Основи технології виготовлення подарункових композицій Загальні відомості про сувеніри, їх призначення та використання. Види сувенірів. Виникнення мистецтва ікебани. Основні напрями ікебани. Мистецтво ікебани сьогодні. Сучасні школи. Укладання ікебани. Композиції з цукерок. Цукерка. Історія виготовлення шоколаду. Цукерки-квіти. Цукерки в кольорах. Гофрований папір. Особливості застосування.	Учень: розрізняє й називає види сувенірів, техніки їх виконання; характеризує матеріали для виготовлення різних видів сувенірів; добирає матеріали та інструменти, які використовуються для виготовлення та оздоблення сувенірів; організовує робоче місце; дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог	Збагачення уявлень про предмети навколишнього середовища на основі формування знань про сувеніри, ікебани та квіткові композиції. Розвиток словникового запасу на основі знань технології виготовлення предметів.
	20	Розділ 2. «Проектування і виготовлення пасхально-подарункової солодкої композиції» Планування роботи з виконання проекту. Виготовлення пасхально-подарункових композицій. Пошук моделей-аналогів. Виявлення найкращих ознак у кожному зразку. Опис об'єкта проектування. Добір матеріалів для виготовлення та оздоблення виробу з урахуванням умов його використання. Добір інструментів, обладнання, пристосувань. Технологічна послідовність виготовлення виробу, його оздоблення. Контроль якості виробу. Розрахунок вартості витрачених матеріалів на виготовлення виробу	Учень: формулює тему, мету і завдання проекту; розробляє критерії виробу; складає план роботи з виконання проекту з визначенням термінів; здійснює пошук моделей-аналогів; виявляє найкращі ознаки в кожному зразку; виконує опис об'єкта проектування; застосовує методи проектування; обґрунтовує добір виду оздоблення; добирає матеріали, інструменти, пристосування для виготовлення виробу; складає технологічну послідовність виготовлення композиції; виготовляє та оздоблює виріб; виконує остаточну обробку виробу; контролює якість роботи;	Розвиток особистісних якостей: охайності, цілеспрямованості, бажання виконувати роботу. Розвиток загальнотрудових умінь на основі виконання завдань за інструкційною картою, самостійно складеним планом роботи. Розвиток творчих здібностей, оригінальності, самостійності. Активізація творчого мислення та уяви, вміння знаходити закономірність, допитливість. Розвиток естетичного смаку, навичок у формуванні стилю, почуття прекрасного.

			виконує розрахунок вартості витрачених матеріалів; організовує робоче місце; дотримується правил безпечної праці.	
	2	Розділ 3. Презентація виготовлених виробів. Підготовка виробу до презентації. Презентація спроектованого і виготовленого виробу. Оцінювання робіт	Учень: готує до презентації виріб; презентує свій виріб; оцінює виріб	

Орієнтовний перелік об'єктів проектування:

композиції з цукерок ,

Інструменти, пристосування:

ножиці, двосторонній або звичайний скоч , степлер, швейні нитки, палички для барбекю і зубочистки,

Матеріали:

пакувальна стрічка і плівка, гофрований папір, прозорий целофан, тейп-стрічка, флористична губка (пінопласт, поролон), каміння, буси, різноманітні цукерки: шоколад і карамель, у фантиках і без них, круглі і прямокутні, тощо.

Технологія виготовлення виробів у техніці «скрапбукінг»

(6 клас)

Пояснювальна записка

Зміст модуля передбачає оволодіння учнями 6 класу технологією виготовлення виробів у техніці «скрапбукінг».

Слово скрапбукінг у перекладі з англійської означає: scrap – вирізка, book – книга. Таким чином, скрапбукінг – це різновид декоративного мистецтва, який передбачає ручне виготовлення красивих пам'ятних фотоальбомів. Завдання цього мистецтва – оформити знімки так, щоб вони сприймалися як одна яскрава історія.

Слід зазначити, що фотографія займає важливе місце в нашому житті, адже на фотознімках відображені найважливіші та особливі моменти життя. Багато хто бажає помістити свої фото в красиву оправу, яка підкреслила б важливість фотознімків. І саме мистецтво скрапбукінгу допоможе здійснити це бажання якнайкраще.

У першому розділі «Основи технології виготовлення виробів у техніці скрапбукінг» передбачено ознайомлення учнів із різними конструкційними матеріалами, способами з'єднання деталей, технологією виготовлення об'ємної аплікації; виготовлення виробів, оздоблених об'ємною аплікацією.

Зміст другого розділу «Проектування та виготовлення виробів у техніці скрапбукінг» передбачає виконання учнями проекту.

У третьому розділі «Презентація виготовлених виробів» програмою передбачається презентація спроектованих та виготовлених виробів, оздоблених аплікацією.

Опанування зазначеною технікою сприяє розвитку у школярів ручної вмілості, естетичного смаку, розвиває творчі здібності. Подарунки, виготовлені власноруч, є для оригінальними і зворушливими.

Трудове навчання у 6 класі базується на практичній діяльності учнів. На кожному уроці має бути практична робота. Її зміст визначається вчителем самостійно залежно від теми уроку та виду робіт, що виконуватимуться під час уроку. Засвоєння теоретичного матеріалу доцільно проводити під час практичних робіт, не витрачаючи на це окремого навчального часу. Однак не виключається можливість проведення уроків засвоєння нових знань, під час яких учитель може розкрити навчальний матеріал усього модуля або його окремої частини. Під час виконання практичних робіт необхідно приділяти увагу правилам безпечної праці, організації робочого місця та санітарно-гігієнічним вимогам під час виконання робіт із папером та ножицями.

Тематичний план

№ з. п.	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1 Основи технології виготовлення виробів у техніці скрапбукінг	8
2	Розділ 2. Проектування та виготовлення скрапбукінгів	20
3	Розділ 3. Презентація виготовлених виробів	2
	Всього	30

Програма

№ з.п.	К-ст ь год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
1	8	Розділ 1. Основи технології виготовлення виробів у техніці скрапбукінг . Початкові відомості про професію фотографа та картонажника - палітурника. Історія виникнення скрапбукінгу, як виду декоративно-ужиткового мистецтва. Деталі виробів із підручного матеріалу. Однодетальні та багато детальні вироби. Види аплікацій (плоска, об'ємна). Види виробів, оздоблених об'ємною аплікацією. Матеріали, які використовують для надання виробу об'єму. Виготовлення шаблонів деталей. Технологія виготовлення скрапбукінгів.	Учень: розрізняє види аплікацій; характеризує об'ємну аплікацію; називає та розпізнає матеріали, які використовуються для виготовлення аплікацій; добирає виріб та малюнок для його оздоблення; складає план роботи з виготовлення виробу; визначає місце розташування деталей на виробі; виготовляє шаблони деталей ; виготовляє за шаблонами деталі аплікації; дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог.	Збагачення уявлень на основі початкових відомостей про професію фотографа і палітурника. Формування діяльності на основі розвитку умінь визначати спосіб виконання завдання за зразком. Розвиток мислення на основі умінь порівнювати вироби, знаходити однакове, різне на основі аналізу готових виробів. Розвиток дрібної моторики.
	20	Розділ 2. Проектування та виготовлення скрапбукінгів. Вибір і обґрунтування теми проекту. Вимоги до проєктованого виробу. Планування роботи з виконання проекту.	Учень : здійснює міні-маркетингові дослідження; виконує обґрунтування вибору теми проекту; розробляє вимоги до виробу; проектні документи;	Формування діяльності на основі розвитку умінь визначати спосіб виконання завдання за зразком. Розвиток мислення на основі умінь співставляти вироби, знаходити

		Робота з інформаційними джерелами. Пошук подібних виробів. Визначення найкращих ознак у кожному зразку. Добір малюнка для аплікації та внесення творчих елементів. Графічне зображення виробу, оздобленого аплікацією. Добір матеріалів для виготовлення виробу, деталей аплікації, добір інструментів . Економне використання матеріалів під час розкрою деталей аплікації. Технологія виготовлення виробу. Послідовність виготовлення виробу. Добір та оздоблення виробу. Остаточна обробка виробу. Контроль якості виробу. Розрахунок вартості витрачених матеріалів	складає план роботи з виконання проекту з визначенням термінів; здійснює пошук подібних виробів; виявляє найкращі ознаки в кожному зразку; добирає малюнок для аплікації та вносить творчі елементи; розробляє графічне зображення виробу, добирає матеріали для виготовлення виробу, деталей аплікації, спосіб отримання і з'єднання деталей; визначає і пояснює складові частини технологічного процесу виготовлення	однакове, різне на основі аналізу готових виробів. Формування діяльності на основі розвитку умінь виконувати практичні завдання за інструкційною картою. Розвиток творчих здібностей, вміння доводити свою точку зору. Активізація творчого мислення та уяви. Розвиток естетичного смаку, почуття прекрасного.
	2	Розділ 3. Презентація виготовлених виробів. Підготовка виробу до презентації. Презентація спроектованого і виготовленого виробу. Оцінювання робіт	Учень: готує до презентації виріб; презентує свій виріб; оцінює виріб	

Орієнтовний перелік об'єктів проектування:

Скрапбукінг.

Інструменти та матеріали:

власне фотоальбом, картон, кольоровий папір , ножиці, спеціальний клей, олівці, фломастери, гуаш, кольорові крейди, матеріали для декору: стрічки, гудзики, стрази, блискітки і бусинки, різні картинки і наклейки.

Технологія виготовлення виробів у техніці «макrame».

(6 клас)

Пояснювальна записка

Зміст модуля передбачає ознайомлення учнів 6 класу з технологією виготовлення виробів у техніці макrame.

Серед різних напрямів декоративно-прикладного мистецтва макrame (вузлове плетіння) – одне з найдавніших. Вироби, виконані цією технікою, прикрашають сучасні приміщення, використовуються в оформленні одягу. Це елегантні сумки, ремінці, мережані комірці, скатертини, віконні занавіски тощо.

Можливості для творчості в цьому виді рукоділля не обмежені. Добре засвоївши техніку плетіння, можна самостійно виготовляти цікаві вироби. Старанно виконані настінні декоративні прикраси, різноманітні кашпо, панно зроблять затишним будь-яке приміщення. Виготовлення виробів у техніці «макrame», розкриває широкі можливості для творчості школярів, а поєднання праці і фантазії допомагає їм проявити себе в ролі художника-дизайнера.

У першому розділі «Основи технології виготовлення виробів у техніці макrame» учні ознайомлюються з матеріалами, інструментами, пристосуваннями, які використовуються для виготовлення виробів у цій техніці; опановують технологію плетіння макrame і виготовляють вироби. Зміст другого розділу «Проектування, виготовлення та оздоблення виробу, виготовленого в техніці макrame», передбачає виконання проекту. У третьому розділі програмою передбачено презентацію виготовлених виробів.

Для виготовлення виробів у техніці «макrame» важливо добирати доступні техніки плетіння відповідно психофізичних можливостей учнів. Вивчаючи матеріал модуля, потрібно ознайомлювати учнів із професіями, які характерні для даного виду діяльності.

Трудове навчання у 6 класі базується на практичній діяльності учнів. На кожному уроці має бути практична робота. Її зміст визначається вчителем самостійно залежно від теми уроку та виду робіт, що виконуватимуться під час уроку. Засвоєння теоретичного матеріалу доцільно проводити під час практичних робіт, не витрачаючи на це окремого навчального часу. Однак не виключається можливість проведення уроків засвоєння нових знань, під час яких учитель може розкрити навчальний матеріал усього модуля або його окремої частини.

Під час виконання практичних робіт необхідно приділяти увагу правилам безпечної праці, організації робочого місця та санітарно-гігієнічним вимогам під час виконання робіт із ґрунтом та саджанцями.

Тематичний план

№ з. п.	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Основи технології виготовлення виробів у техніці макраме	8
2	Розділ 2. Проектування , виготовлення та оздоблення ремінця технікою макраме	20
3	Розділ 3. Презентація виготовлених виробів	2
	Всього	30

Програма

№ з.п.	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
1	8	Розділ 1. Основи технології виготовлення виробів у техніці макраме Короткі відомості з історії виникнення макраме. Місце та роль плетіння макраме в сучасному декоративно-прикладному мистецтві в українській національній культурі. Види виробів із макраме. Матеріали для плетіння макраме. Інструменти, пристосування (для закріплення ниток). Розрахунок довжини шнурів для плетіння. Види вузлів: правосторонній, лівосторонній плоскі; квадратні; кручений ланцюжок; «шишка», «піко», «хамелеон», «фриволіте», «жозефіна»; репсові. Види брид: вертикальні, горизонтальні, похилі. Плетіння за схемою та кресленням. Графічне зображення схем для плетіння макраме. Умовні позначення на схемах. Візерунки та їх виконання.	Учень: розрізняє вироби, виготовлені в техніці макраме; наводить приклади застосування в побуті виробів, виконаних у техніці ; називає та добирає матеріали та інструменти, необхідні для виготовлення виробів; характеризує особливості процесу плетіння макраме; читає схеми для плетіння макраме; обґрунтовує добір матеріалів залежно від призначення виробу; організовує робоче місце; дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог	Розвиток творчості, самостійності, наполегливості. Формування діяльності на основі розвитку умінь визначати спосіб виконання завдання за зразком. Розвиток мислення на основі умінь порівнювати вироби, знаходити однакове, різне на основі аналізу готових виробів. Розвиток дрібної моторики рук, естетичного сприйняття, художнього смаку.
2	20	Розділ 2. Проектування, виготовлення та оздоблення ремінця технікою макраме.	Учень:	Розвиток особистісних якостей: охайності, цілеспрямованості,

		Вибір і обґрунтування теми проекту. Вимоги до проєктованого виробу. Планування роботи з виконання проєкту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук подібних виробів. Визначення найкращих ознак у кожному зразку. Добір малюнка для аплікації та внесення творчих елементів. Графічне зображення виробу, оздобленого аплікацією. Добір матеріалів для виготовлення виробу, деталей аплікації, добір інструментів. Економне використання матеріалів під час розкрою деталей аплікації. Технологія виготовлення виробу. Послідовність виготовлення виробу Добір та оздоблення виробу. Остаточна обробка виробу. Контроль якості виробу. Розрахунок вартості витрачених матеріалів.	здійснює міні-маркетингові дослідження; обґрунтовує вибір теми проєкту; формулює тему, мету, завдання проєкту; розробляє вимоги до виробу; проєктну документацію; складає план роботи з виконання проєкту з визначенням термінів; здійснює пошук моделей аналогів; виявляє найкращі ознаки в кожному зразку; виконує опис об'єкта проєктування; застосовує методи проєктування; розробляє графічне зображення проєктованого виробу; добирає і готує до роботи матеріали, інструменти, пристосування;	бажання виконувати роботу. Розвиток загальнотрудових умінь на основі виконання завдань за інструкційною картою, самостійно складеним планом роботи. Розвиток творчих здібностей. Активізація творчого мислення та уяви, вміння знаходити закономірності. Розвиток естетичного смаку, навичок у формуванні стилю, почуття прекрасного.
3	2	Розділ 3. Презентація результатів роботи. Презентація, самооцінка та оцінювання проєктної роботи.	Учень: готує виріб до презентації; презентує власний виріб; здійснює оцінку виготовленого виробу.	

Орієнтовний перелік об'єктів праці

Плетені деталі (як одноколірні, так і різнокольорові) для оздоблення одягу: комірець, ремінець, кишені, вставки, кокетки.

Інструменти

Ножиці, гачки для в'язання, сантиметрова стрічка, кравецькі шпильки, м'яка подушечка для закріплення ниток (шнурів, пряжі тощо).

Матеріали

Шнур, нитки, тасьма, шпагат, клей ПВА.

Технологія виготовлення виробів з газет (7 клас)

Пояснювальна записка

Зміст модуля передбачає ознайомлення учнів 7 класу з технологією виготовлення виробів з газет та оздоблення ними класних кімнат, майстерень.

Матеріалами для майбутніх є старі газети. Вироби зі старих газет стають не тільки декоративним елементом в класній кімнаті, а й приносять користь. Виконуючи плетіння з цього матеріалу, у школярів розвивається дрібна моторика, пізнавальні процеси, емоційно-вольова сфера.

У першому розділі «Основи технології виготовлення виробів з газет » учні ознайомлюються з матеріалами, інструментами, пристосуваннями, які використовуються для виготовлення виробів у цій техніці; опановують технологію плетіння. Зміст другого розділу «Проектування, виготовлення та оздоблення виробу, виготовленого з газети» передбачає виконання творчого проекту. У третьому розділі «Презентація виготовлених виробів» програмою передбачено презентацію виготовлених виробів з газет.

У скарбничку цікавих ідей, пов'язаних з цим модулем, можна внести ще одне доповнення: У процесі виготовлення виробів можна використовувати дидактичні ігри, розвиваючи точність і координацію рухів.

На кожному уроці має бути практична робота. Її зміст визначається вчителем самостійно залежно від теми уроку та виду робіт, що виконуватимуться під час уроку.

Під час виконання практичних робіт необхідно приділяти увагу правилам безпечної праці, організації робочого місця та санітарно-гігієнічним вимогам під час виконання робіт із гострими предметами.

Тематичний план

№ з. п.	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Основи технології виготовлення виробів з газет	8
2	Розділ 2. Проектування і виготовлення виробу з газети	20
3	Розділ 3. Презентація виготовлених виробів	2
	Всього	30

Програма

№ з.п.	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
1	8	Розділ 1. Основи технології виготовлення виробів з газет. Із історії розвитку газетоплетіння. Декоративні і технологічні особливості . Матеріали для виготовлення та оздоблення виробів. Заготовки для плетіння. Підготовка газети до плетіння. Інструменти для газетоплетіння. Види технік. Шаблони для плетіння з газети. Технологія газетоплетіння. Плетіння елементів виробів. З'єднання елементів у виріб. Остаточна обробка виробу. Ажурні бордюри, їх використання. Контроль якості робіт.	Учень: розрізняє види виробів із різних матеріалів; називає основні елементи традиційного оздоблення виробів із газети; добирає матеріали та інструменти, які використовуються для виготовлення та оздоблення виробів ; виготовляє вироби за технологіями, які вивчаються; оздоблює вироби; виконує остаточну обробку виробу; здійснює контроль якості робіт; організовує робоче місце; дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог	Розвиток творчості, самостійності, наполегливості. Формування діяльності на основі розвитку умінь визначати спосіб виконання завдання за зразком. Розвиток мислення на основі умінь порівнювати вироби, знаходити однакове, різне на основі аналізу готових виробів. Розвиток дрібної моторики рук, естетичного сприйняття, художнього смаку.

20	Розділ 2. Проектування і виготовлення виробу з газети. Вибір теми проекту. Плетіння шкатулки. Обґрунтування теми. Вимоги до проєктованого виробу. Планування роботи з виконання проєкту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук подібних виробів. Визначення найкращих ознак у кожному зразку. Аналіз конструкції та форми виробу. Конструювання виробу: форми, вибір способу з'єднання деталей. Виконання графічного зображення виробу. Добір конструкційних матеріалів для виробу. Виготовлення виробу. Контроль якості окремих деталей та виробу загалом. Розрахунок орієнтовної вартості витрачених матеріалів.	Учень : здійснює дослідження; обґрунтовує вибір теми проєкту; розробляє вимоги до виробу; проєктує документацію; складає план роботи з виконання проєкту з визначенням термінів; здійснює пошук виробів-аналогів; конструює виріб; виконує графічне зображення задуманої форми деталей та виробу; добирає і готує матеріали та інструменти для роботи; виготовляє виріб; контролює якість виробу; виконує розрахунок орієнтовної вартості витрачених матеріалів організовує робоче місце; дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог	Розвиток особистісних якостей: охайності, цілеспрямованості, бажання виконувати роботу. Розвиток загальнотрудових умінь на основі виконання завдань за інструкційною картою, самостійно складеним планом роботи. Розвиток творчих здібностей. Активізація творчого мислення та уяви, вміння знаходити закономірності. Розвиток естетичного смаку, навичок у формуванні стилю, почуття прекрасного.
2	Розділ 3. Презентація виготовлених виробів та оцінювання результатів проєктної діяльності. Презентація проєкту. Аналіз результатів проєктної діяльності. Самооцінювання й оцінювання результатів проєктно-технологічної діяльності.	Учень: презентує проєкт; застосовує комп'ютерну техніку в підготовці і під час презентації результатів власної діяльності; аналізує та обґрунтовує необхідність аналізу результатів проєктної діяльності; готує виріб до презентації; презентує свій виріб; здійснює самооцінку виробу	

Орієнтовний перелік об'єктів проєктування:

Шкатулка, кошик, кружка, чобіток.

Інструменти та матеріали

газетні листи , спиці для в'язання (вони повинні бути різними по товщині) , ножиці , клей ПВА , фарби та лаки , пензлики для клею і фарб .

«Нове життя» старих речей (7 клас)

Пояснювальна записка

Зміст модуля передбачає ознайомлення учнів 7 класу з технологією реставрації старих речей.

Вміння дати «нове життя» старим речам дозволяє не тільки економити кошти, але і реалізовувати свій творчий потенціал.

У першому розділі «Основи технології реставрації та декорування старих речей» учні ознайомлюються з матеріалами, інструментами, пристосуваннями, які використовуються під час роботи ; опановують технологію реставрації старих меблів. Зміст другого розділу «Проектування, реставрація та декорування старої тумбочки », передбачає виконання проекту. У третьому розділі «Презентація виготовлених виробів» програмою передбачено презентацію виготовлених виробів.

У скарбничку цікавих ідей, пов'язаних з цим модулем, можна внести ще одне доповнення: з їх допомогою можна влаштувати забавну і дуже корисну гру, розвиваючу точність і координацію рухів.

На кожному уроці має бути практична робота. Її зміст визначається вчителем самостійно залежно від теми уроку та виду робіт, що виконуватимуться під час уроку.

Під час виконання практичних робіт необхідно приділяти увагу правилам безпечної праці, організації робочого місця та санітарно-гігієнічним вимогам під час виконання робіт із гострими предметами.

Тематичний план

№ з. п.	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Основи технології реставрації та декорування старих речей	8
2	Розділ 2. Проектування, реставрація та декорування старої тумбочки	20
3	Розділ 3. Презентація виготовлених виробів	2
	Всього	30

Програма

№ з.п.	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
1	8	Розділ 1. Основи технології реставрації та декорування старих речей. Історичні відомості про художню обробку деревини. Реставрація, класифікація та історія виникнення. Античність, доба італійського відродження. Три великі ідеї реставрації. Пришвидшення та неможливість реставрації. Матеріали, які використовуються для реставрації. Будова деревини. Характеристика порід деревини. Фізичні, механічні і технологічні властивості деревини. Види інструментів для декорування та	Учень: розрізняє породи деревини; обґрунтовує добір конструкційних матеріалів залежно від призначення виробу; називає вимоги до заготовок для обробки; добирає інструменти для роботи; здійснює контроль якості робіт; використовує способи догляду за виробами, організовує робоче місце; дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог	Збагачення уявлень про предмети навколишнього середовища на основі формування знань про реставрацію. Розвиток словникового запасу на основі знань технології виготовлення предметів.

		обробки деревини і їх призначення. Наука для реставраторів.		
20		Розділ 2. Проектування і виготовлення виробу з газети. Вибір теми проекту. Плетіння шкатулки. Обґрунтування теми. Вимоги до проектного виробу. Планування роботи з виконання проекту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук подібних виробів. Визначення найкращих ознак у кожному зразку. Аналіз конструкції та форми виробу. Конструювання виробу: форми, вибір способу з'єднання деталей. Виконання графічного зображення виробу. Добір конструкційних матеріалів для виробу. Виготовлення виробу. Контроль якості окремих деталей та виробу загалом. Розрахунок орієнтовної вартості витрачених матеріалів.	Учень : здійснює дослідження; обґрунтовує вибір теми проекту; розробляє вимоги до виробу; проектну документацію; складає план роботи з виконання проекту з визначенням термінів; здійснює пошук виробів-аналогів; конструює виріб; виконує графічне зображення задуманої форми деталей та виробу; добирає і готує матеріали та інструменти для роботи; виготовляє виріб; контролює якість виробу; виконує розрахунок орієнтовної вартості витрачених матеріалів організовує робоче місце; дотримується правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог	Розвиток особистісних якостей: охайності, цілеспрямованості, бажання виконувати роботу. Розвиток загальнонавчальних умінь на основі виконання завдань за інструкційною картою, самостійно складеним планом роботи. Розвиток творчих здібностей. Активізація творчого мислення та уяви, вміння знаходити закономірності. Розвиток естетичного смаку, навичок у формуванні стилю, почуття прекрасного
2		Розділ 3. Презентація виготовлених виробів та оцінювання результатів проектно-технологічної діяльності. Презентація проекту. Аналіз результатів проектно-технологічної діяльності. Самооцінювання й оцінювання результатів проектно-технологічної діяльності.	Учень: презентує проект; застосовує комп'ютерну техніку в підготовці і під час презентації результатів власної діяльності; аналізує та обґрунтовує необхідність аналізу результатів проектно-технологічної діяльності; готує виріб до презентації; презентує свій виріб; здійснює самооцінку виробу	

Орієнтовний перелік об'єктів проектування:

Тумбочка, стілець, крісло.

Інструменти та матеріали

Відповідно до обраних технологій реставрації задуманого комплексного виробу: дрібний наждачний папір, губка, ґрунтовка, клей , пензлики, самоклеюча плівка, лак, фарби, предмети деку пажу.

Технологія оздоблення порцелянових виробів мозаїкою.

(7 клас)

Пояснювальна записка

Зміст модуля передбачає ознайомлення учнів 7 класу з технологією оздоблення виробів мозаїкою.

Виготовлення виробів технікою мозаїки є привабливим та цікавим заняттям для школярів. У процесі навчання розвиваються психічні процеси учнів, такі як сприймання, пам'ять увага, мислення, мовлення. Види мозаїки, які запропоновані учням, повинні відповідати віковим особливостям та бути посильними для виготовлення.

У першому розділі «Основи технології оздоблення виробів мозаїкою» учні ознайомлюються з матеріалами, інструментами, пристосуваннями, які використовуються для виготовлення виробів у цій техніці; опановують технологію виготовлення виробів. Зміст другого розділу «Проектування та оздоблення порцелянового виробу мозаїкою», передбачає виконання проекту. У третьому розділі «Презентація виготовлених виробів» програмою передбачено презентацію виготовлених виробів.

Трудове навчання у 7 класі базується на практичній діяльності учнів. На кожному уроці має бути практична робота. Її зміст визначається вчителем самостійно залежно від теми уроку та виду робіт, що виконуватимуться під час уроку. Засвоєння теоретичного матеріалу доцільно проводити під час практичних робіт, не витрачаючи на це окремого навчального часу. Однак не виключається можливість проведення уроків засвоєння нових знань, під час яких учитель може розкрити навчальний матеріал усього модуля або його окремої частини.

Під час виконання практичних робіт необхідно приділяти увагу правилам безпечної праці, організації робочого місця та санітарно-гігієнічним вимогам під час виконання робіт із ґрунтом та саджанцями.

Тематичний план

№ з. п.	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Основи технології оздоблення виробів мозаїкою	8
2	Розділ 2. Проектування та оздоблення порцелянового виробу мозаїкою	20
3	Розділ 3. Презентація виготовлених виробів	2
	Всього	30

Програма

№ з.п.	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
1	8	Розділ 1. Основи технології оздоблення виробів мозаїкою	Учень: називає види мозаїки ; називає етапи виготовлення мозаїки по порцеляні;	Розвиток творчості, самостійності, наполегливості.

		Відомості про виникнення й поширення мозаїки . Місце мозаїки в оздобленні виробів . Види мозаїки: маркетрі, паркетні, рельєфна (накладна), торцева. Конструкційні матеріали для виготовлення мозаїкового набору(морська галька, природні камені, скло). Текстура. Орнаментальна та сюжетно-орнаментальна композиція. Центр композиції. Стилзація. Складання простих композицій мозаїкового набору, стилзація для мозаїки. Інструменти та пристосування. Технологія виготовлення простого мозаїкового набору з обраного виду мозаїки. Виготовлення мозаїкового набору. Контроль якості робіт. Догляд за виробами, оздобленими мозаїкою .	називає конструкційні матеріали для різних видів мозаїки; добирає необхідні матеріали і інструменти; складає прості композиції з використанням засобів композиції; виконує стилзацію для мозаїкового набору; виконує простий мозаїковий набір; організовує робоче місце; дотримується правил безпечної праці та санітарно-гігієнічних вимог	Формування діяльності на основі розвитку умінь визначати спосіб виконання завдання за зразком. Розвиток мислення на основі умінь порівнювати вироби, знаходити однакове, різне на основі аналізу готових виробів. Розвиток дрібної моторики рук, естетичного сприйняття, художнього смаку.
2	20	Розділ 2. Проектування та оздоблення порцелянового виробу мозаїкою Вибір і обґрунтування теми проекту. Вимоги до проєктованого виробу. Планування роботи з виконання проекту. Робота з інформаційними джерелами. Пошук подібних виробів. Визначення найкращих ознак у кожному зразку. Добір малюнка для аплікації та внесення творчих елементів. Графічне зображення виробу, оздобленого аплікацією. Добір матеріалів для виготовлення виробу, деталей аплікації, добір інструментів . Економне використання матеріалів під час розкрою деталей аплікації. Технологія виготовлення виробу. Послідовність виготовлення виробу Добір та оздоблення виробу. Остаточна обробка виробу. Контроль якості виробу. Розрахунок вартості витрачених матеріалів.	Учень: здійснює міні-маркетингові дослідження; обґрунтовує вибір теми проекту; формулює тему, мету, завдання проекту; розробляє вимоги до виробу; проєктну документацію; складає план роботи з виконання проекту з визначенням термінів; здійснює пошук моделей аналогів; виявляє найкращі ознаки в кожному зразку; виконує опис об'єкта проєктування; застосовує методи проєктування; розробляє графічне зображення проєктованого виробу; добирає і готує до роботи матеріали, інструменти, пристосування;	Розвиток особистісних якостей: охайності, цілеспрямованості, бажання виконувати роботу. Розвиток загальнонавчальних умінь на основі виконання завдань за інструкційною картою, самостійно складеним планом роботи. Розвиток творчих здібностей. Активізація творчого мислення та уяви, вміння знаходити закономірності. Розвиток естетичного смаку, навичок у формуванні стилю, почуття прекрасного.
3	2	Розділ 3. Презентація результатів роботи. Презентація, самооцінка та оцінювання проєктної роботи.	Учень: готує виріб до презентації; презентує власний виріб; здійснює оцінку виготовленого виробу.	

Орієнтовний перелік об'єктів праці

Тарілки, кружки, чайники, сільнички.

Інструменти

Клей, лак, пензлик

Матеріали

Морська галька, природні камінці, гудзики, буси, скло, ракушки, копійки, пластикові обрізки.

Технологія вирощування декоративних кущів (туй) та догляду за ними (7 клас)

Пояснювальна записка

Зміст модуля передбачає оволодіння учнями 7 класу технологією вирощування декоративних кущів та догляду за ними. У першому розділі «Основи технології вирощування та догляду за декоративними кущами» програмою передбачене вивчення різних видів декоративних кущів, їх поєднання для озеленення території; опанування технології їх вирощування та догляду за ними. Зміст другого розділу «Проектування та

озеленення території декоративними кущами» передбачає виконання учнями проекту із озеленення обраної території. Добір рослин, їх поєднання, технологія вирощування та догляд за ними потрібно здійснювати з урахуванням національних та регіональних особливостей. У змісті третього розділу «Презентація виконаних проектів» програмою передбачається презентація проекту. При цьому учні мають визначити умови практичного втілення свого проекту.

Вивчаючи матеріал модуля, необхідно ознайомлювати учнів із професіями, які характерні для даного виду діяльності.

Під час виконання робіт слід приділяти увагу правилам безпечної праці, організації робочого місця та санітарно-гігієнічним вимогам. Ураховуючи терміни роботи на відкритому ґрунті, вчитель може змінювати порядок вивчення тем.

Тематичний план

№ з. п.	Назва теми	Кількість годин
1	Розділ 1. Основи технології вирощування та догляду за декоративними кущами	8
2	Розділ 2. Проектування та озеленення території декоративними кущами	20
3	Розділ 3. Презентація виконаних проектів	2
	Всього	30

Програма

№ з.п.	К-сть год.	Зміст навчального матеріалу	Навчальні досягнення учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
--------	------------	-----------------------------	----------------------------	--

1	8	Основи технології вирощування та догляду за декоративними кущами Місце декоративних кущових рослин в озелененні території. Їх естетична й захисна роль. Загальна характеристика традиційних українських декоративних кущів (калина, бузок, туя). Загальна характеристика ґрунтів, які використовують для кущових декоративних рослин. Способи розмноження, садіння та догляд за рослинами. Обрізання декоративних кущів. Фігурне обрізання. Інвентар для догляду за декоративними кущами. Ґрунти.	Учень : називає види декоративних кущів, характеризує значення кущових декоративних рослин; рослин свого регіону; розпізнає та порівнює сорти декоративних кущів за біологічними ознаками; характеризує ґрунти для вирощування декоративних кущів; добирає рослини з урахуванням умов вирощування; інвентар для садіння, збирання садильного матеріалу, догляду за рослинами; висаджує та доглядає за декоративними кущами; виконує фігурне обрізування кущів;	Збагачення уявлень учнів про роботи в саду (садіння, перекопування, обкопування, поливання) та с/г знаряддя (лопати, граблі, пила та ін.). Розвиток мовлення на основі формування знань про назви трудових операцій.
2	20	Проектування та озеленення території декоративними кущами Вибір та обґрунтування теми проекту. Визначення завдань проекту. Вимоги до озеленення території. Складання плану роботи з виконання проекту. Пошук інформації, необхідної для виконання проекту, моделей-аналогів. Визначення кращих ознак у кожному зразку. Опис об'єкта проектування. Створення ескізного малюнка-схеми розташування кущів на території для озеленення з урахуванням призначення рослин, видів ґрунтів, якостей, біологічної активності деяких квітів та кущів, впливу на навколишнє середовище. Добиір садильного матеріалу, інвентарю для садіння та вирощування рослин, засобів догляду за рослинами, засобів боротьби з поширеними у регіоні хворобами та шкідниками. Складання технологічної послідовності вирощування та догляду за рослинами. Садіння, вирощування, догляд за рослинами. Контроль якості виконуваних робіт	Учень : розробляє вимоги до озеленення території; проекту документацию; складає план роботи з виконання проекту з визначенням термінів; визначає територію для озеленення; здійснює пошук інформації, необхідної для виконання проекту; аналізує зібраний матеріал; виконує опис об'єкта проектування; застосовує методи проектування з урахуванням призначення, кліматичних умов, термінів цвітіння, традицій; виду ґрунту; розробляє ескізний малюнок озеленення визначеної території з поєднанням лікарських рослин (квітів) та декоративних кущів; добирає інвентар для садіння та вирощування рослин, засоби догляду за рослинами, засоби боротьби з поширеними у регіоні хворобами , шкідниками;	Розвиток координації рухів, дрібної моторики, просторового орієнтування. Розвиток спостережливості в процесі догляду за рослинами в саду. Формування сприймання на основі умінь розрізняти рослини саду – дерева, кущі, квіти.

			складає технологічну послідовність озеленення території	
3	2	Розділ 3. Презентація виконаних проектів Презентація, самооцінка та оцінювання проектної роботи.	<i>Презентує</i> свою роботу.	

Орієнтовний перелік об'єктів праці

Вирощування та догляд за туями на клумбах.

Інструменти

Шнур, лопата, граблі, сапа, лопатка, ножиці.

Матеріали

Саджанці туй.